

RANUAN KUNNAN KAAVOITUSKATSAUS 2026

1. LAINSÄÄDÄNTÖ

Alueidenkäyttölain 7 §:n mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä (kaavoituskatsaus). Siinä selostetaan lyhyesti kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä sellaiset päätökset ja muut toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin, tavoitteisiin, sisältöön ja toteuttamiseen. Kaavoituskatsaus on tiedotettava sen tarkoituksen kannalta sopivalla tavalla.

2. KAAVOITUS

2.1. Hyväksytyt kehittämisohjelmat

Ranuan kunnan kaivosohjelma on hyväksytty valtuustossa 18.12.2023 § 10

Ranuan kunnan maapoliittinen ohjelma on hyväksytty valtuustossa 11.11.2024 § 56

Ranuan kunnan asunto-ohjelma on hyväksytty valtuustossa 16.12.2024 § 67

Ranuan kunnan tuulivoimaohjelma on hyväksytty valtuustossa 16.12.2024 § 68

2.2. Maakuntakaavat

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava (kuulutettu voimaan 21.9.2022)

Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava (saanut lainvoiman 12.2.2016)

Alueidenkäyttölain 25 §:n mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, muuta alueiden käytön suunnittelua ohjaa maakuntakaava ja alueellinen kehittämisohjelma.

2.3. Yleiskaavat

- Ranuan kirkonkylän yleiskaava (saanut lainvoiman 7.8.2019)
- Simojärven rantaosayleiskaava alue 2 (vahvistettu Lapin ympäristökeskuksessa 18.6.1999)
- Simojärven rantaosayleiskaava alue 3 (vahvistettu Lapin ympäristökeskuksessa 18.6.1999)
- Simojärven rantaosayleiskaavan neljä osayleiskaavaa on hyväksytty valtuustossa 16.9.2024 (osa-alue A § 41, osa-alue B § 42, osa-alue C § 43, osa-alue D § 44. Kaavat on kuulutettu voimaan 27.11.2024)
- Simojoen rantaosayleiskaava alue 1 (Simojärvi-Tolja) (hyväksytty valtuustossa vuonna 2002)
- Simojoen rantaosayleiskaava alue 2 (Tolja-Petsamontie) (hyväksytty valtuustossa keväällä 2000)
- Simojoen rantaosayleiskaava alue 3 (Petsamontie-Simon kunnan raja) (hyväksytty valtuustossa alkuvuonna 2002)
- Suhangon kaivosalueen osayleiskaava (hyväksytty valtuustossa 14.11.2003)
- Suhangon kaivosalueen osayleiskaavan muutos (hyväksytty valtuustossa 27.8.2009)
- Ranuan kunnanvaltuusto hyväksyi ns. Järvialueen kaavan 8.6.2011 Kuukasjärvi – Kuusijärvi – Luiminkajärvi – Petäjäjärvi – Kuhajärvet – alueille.

2.4. Asemakaavat

- Ranuan kirkonkylän asemakaava
 - Itäosan kaavan muutos on hyväksytty 10.5.2006.

- Länsiosan kaavan muutos on hyväksytty 5.6.2008 ja siihen on tehty Jukolan osalta pieni kaavamuuotos, joka on hyväksytty 15.11.2010. Kolomaan osan kaavan muutos on hyväksytty 2.6.2014.
 - Keskustan alueen kaavan muutos on hyväksytty 19.3.2007. Keskustan alueen kaavaan on tehty pieni muutos kortteleihin 50 ja 70, jotka on hyväksytty 6.6.2016.
 - Keskustan alueen kaavaan on tehty muutos hyvinvointikeskuksen rantaan kortteileiden 46 ja 47 alueille. Muutos on hyväksytty valtuustossa 10.6.2019 ja kaava on saanut lainvoiman 7.8.2019.
 - Korttelin 120 tontin 1 asemakaavan muutos on hyväksytty valtuustossa 17.5.2021.
 - Kirkonkylän asemakaavan muutokset Pappilanniemen, vanhan sairaalan ja Kolomaan alueella on hyväksytty valtuustossa 14.11.2022.
 - Hotellin alueen asemakaavan muutos hyväksytty valtuustossa 15.9.2025 § 49.
- Eläinpuiston asemakaava (hyväksytty valtuustossa 14.3.2011)
 - Simojärven kalasataman asemakaava (hyväksytty valtuustossa 17.5.2021)
 - Suhangon kaivosalueen asemakaava (hyväksytty valtuustossa 10.6.2013)

2.5. Ranta-asemakaavat

- Ranuan kunnan maille on laadittu 2 ranta-asemakaavaa
 - Simontaival
 - Äijänkangas
- Yksityisten maanomistajien maille on laadittu 12 ranta-asemakaavaa
 - Keihäslahti
 - Kelloniemi
 - Kuopasjärvi
 - Latvapämmö
 - Mustalahti
 - Näverrys

- Ulkuniemi
- Salmijärvi – Niemelänjärvi (1.)
- Salmijärvi – Niemelänjärvi (2.)
- Yliportimojärvi
- Vohonpetäjä
- Piilola

3. Rakennusjärjestys

Ranuan kunnanvaltuusto hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen 22.6.2020 § 12. Rakennusjärjestys on tullut voimaan 20.8.2020.

Rakennusjärjestyksen muutos on hyväksymisvaiheessa keväällä 2026.

4. Kaavoitusprosessi

Asema- ja yleiskaavan laatiminen on kunnan toimialaa. Kaavoitusprosessi tulee vireille kunnan toimesta joko kunnan omasta tai muiden aloitteesta.

Kaavoitustyötä ohjaa kunnanhallitus, minkä alaisuudessa kaavoitustyötä ohjaa kaava- ja maapoliittinen työryhmä.

Tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tulee tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla, osallisille ja niillä, joiden asumiseen, työnteeseen tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (AKL 62 §).

Ensimmäisessä vaiheessa kaavoitettavasta alueesta laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Valtuusto päättää tuulivoimakaavoituksen käynnistämisestä ja kunnanhallitus päättää muiden kaavojen käynnistämisestä. Kunnanhallitus asettaa kaikkien kaavojen OAS:n nähtäville ja kuuluttaa kaavat vireille.

Kaavoitustyön edetessä kaavaluonnos esitellään osallisille ja suoritetaan ns. valmisteluvaiheen kuuleminen, jolloin kunnanhallitus asettaa valmisteluvaiheen aineiston nähtäville 30 päivän ajaksi. Tämän jälkeen kaava etenee ehdotusvaiheeseen, jolloin kaavaehdotus asetetaan kunnanhallituksen toimesta 30 päivän ajaksi julkisesti nähtäville. Ehdotusvaiheen jälkeen kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn. Hyväksymiskäsittelyn yhteydessä ehdotusvaiheen aineistoon voidaan vielä tehdä muutoksia, mutta jos muutokset ovat merkittäviä, niin kaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Tämän jälkeen kaava etenee uudelleen hyväksymiskäsittelyyn.

Valtuuston hyväksymispäätöksen saatua lainvoiman kaava kuulutetaan voimaantulleeksi ja kaavasta tulee oikeusvaikutteinen maankäytön suunnitelma.

5. Kaavoitusprosessin eteneminen

Vaihe	Osallistumismahdollisuudet
Aloitusvaihe: 1. Kaavoituksen käynnistäminen 2. Kaava- ja maapoliittisen työryhmän ja kunnanhallituksen käsittely. Kunnanhallitus päättää kaavoituksen käynnistämisestä. Tuulivoimakaavojen osalta kaavoituksen käynnistämisestä päättää valtuusto. 3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen 4. Kaava- ja maapoliittisen työryhmän ja kunnanhallituksen käsittely. Kunnanhallitus asettaa OAS:n nähtäville ja käynnistää kaavoituksen. Kaavan vireilletulosta kuulutetaan kunnan verkkosivuilla. Ulkopaikkakuntalaisille	Palautteen antaminen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

maanomistajille lähetetään tiedotuskirje.	
Kaavan valmisteluvaihe: 1. Kaavaluonnoksen valmistelu 2. Kaava- ja maapoliittisen työryhmän ja kunnanhallituksen käsittely. Kunnanhallitus asettaa valmisteluvaiheen aineiston nähtäville määräajaksi. Kaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtävillä olosta kuulutetaan kunnan verkkosivuilla. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään tiedotuskirje. 3. Valmisteluvaiheen kuuleminen ja lausuntopyynnot viranomaisilta ja sidosryhmiltä 4. Saapuneiden mielipiteiden käsittely ja vastineiden laadinta	Osalliset, kuten kuntalaiset, maanomistajat, asukkaat, naapurit yms. voivat jättää mielipiteen valmisteluvaiheen aineistosta
Ehdotusvaihe: 1. Kaavaehdotuksen valmistelu 2. Kaava- ja maapoliittisen työryhmän ja kunnanhallituksen käsittely. Kunnanhallitus asettaa ehdotusvaiheen aineiston nähtäville määräajaksi. Kaavan ehdotusvaiheen aineiston nähtävillä olosta kuulutetaan kunnan verkkosivuilla. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille lähetetään tiedotuskirje.	Osalliset, kuten kuntalaiset, maanomistajat, asukkaat, naapurit yms. voivat jättää muistutuksen ehdotusvaiheen aineistosta

3. Ehdotusvaiheen kuuleminen ja lausuntopyynnöt viranomaisilta ja sidosryhmiltä 4. Saapuneiden muistutusten käsittely ja vastineiden laadinta 5. Kaavaan tehdään vähäisiä korjauksia saapuneiden lausuntojen ja muistutusten pohjalta. Mikäli muutokset ovat vähäistä suurempia, niin ehdotusvaiheen aineisto asetetaan korjausten jälkeen uudelleen nähtäville.	
Hyväksymisvaihe: 1. Hyväksymisvaiheen valmistelu 2. Kaava- ja maapoliittisen työryhmän ja kunnanhallituksen käsittely 3. Kaavan hyväksyminen valtuustossa 4. Lainvoimaisen kaavan voimaantulokuulutus	Valitusmahdollisuus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen

6. Vireillä ja suunnitteilla olevat kaavat

6.1. Maakuntakaavat

Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050 on kuulutettu vireille 24.1.2025

6.2. Yleiskaavat ja asemakaavat

Simojärven pohjoisen järviolueen vanhan rantaosayleiskaavan muutos- ja laajennustyöt on käynnistetty loppuvuonna 2023. Alueelta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Alue kaavoitetaan neljänä itsenäisenä

kaavana. Kaavat on kuulutettu vireille 28.5.2025 ja kaavojen valmisteluvaiheen aineistot asetetaan nähtäville kevään 2026 aikana.

Ranuanjärven yleiskaavan päivittäminen ja asemakaavan laajentaminen on käynnistetty syksyllä 2023. Kaava on kuulutettu vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville joulukuussa 2023. Kaavan ehdotusvaiheen aineisto asetetaan nähtäville kevään 2026 aikana ja kaavan hyväksymisvaihe on syksyllä 2026.

Lämpölaitoksen asemakaavan muutos on hyväksymiskäsittelyssä keväällä 2026. Ikosenpuiston asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheen aineisto asetetaan nähtäville kevään 2026 aikana.

Valtuusto on hyväksynyt seuraavat tuulivoimakaavoitusaloitteet:

- Rahaselkä, aloite hyväksytty 22.4.2024. Kaava on kuulutettu vireille 26.2.2025.
- Ala-Korpivaara, aloite hyväksytty 22.4.2024 ja kaavan laajennusalue on hyväksytty 15.9.2025.
- Näätäaapa, aloite hyväksytty 10.6.2024. Kaava on kuulutettu vireille 26.2.2025.
- Nassakka, aloite hyväksytty 10.6.2024. Kaava on kuulutettu vireille 28.5.2025.
- Haarahiltunen, aloite hyväksytty 10.6.2024.
- Lamminperänsuo, aloite hyväksytty 10.6.2024.
- Kupinavaara Itäinen, aloite hyväksytty 10.6.2024. Kaava on kuulutettu vireille 3.9.2025.
- Kupinavaara Läntinen, aloite hyväksytty 10.6.2024. Kaava on kuulutettu vireille 3.9.2025.

6.3. Kaavoitushankkeiden tavoitteita

Kaavoituksella turvataan tonttitarjonnan riittävyys ja ajantasaisuus Ranuan kunnan alueella. Kaavoituksia suunnitellessa on huomioitu laaditut kehittämisohjelmat, vireillä olevat suurhankkeet, yhteiskunnan kehittyminen, kasvava matkailu ja innovatiivinen yritystoiminta.

Simojärven pohjoisen alueen kaavamuutosten ja laajennuksien tavoitteena on huomioida muuttuneet tarpeet 1990 luvulla hyväksytyyn vanhaan kaavaan verrattuna ja turvata mahdollisuudet matkailuun, yrittämiseen ja vakituisen asumiseen kyseisillä alueilla. Kaavoituksessa huomioidaan myös yhteiskunnan digitalisoituminen, Ranuan alueella oleva laajakaistaverkosto sekä yleistyvä etätyö. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa loma-asuntojen muutokset vakituisen asuinkäyttöön.

Keskustaajaman alueen kaavamuutoksilla huomioidaan muuttuneet tarpeet alueen maankäytössä. Asuminen keskittyy entistä enemmän keskustaajaman alueelle ja etenkin järvenrannat ovat kiinnostuksen kohteena. Kaavojen uudistamisen tavoitteena on lisätä tonttitarjontaa järviolueella sekä mahdollistaa alueen yritysten kehittyminen.

Kaavoituksen osalta seurataan aktiivisesti suurhankkeiden investointipäätöksiä ja kartoitetaan ennakkoon mahdollisia kaavoitustarpeita.

Lisätietoa kaavoituksesta antaa:

tekninen johtaja Risto Niemelä

puh. 040 704 9623, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Lisätietoa kaavoitukseen liittyen saa osoitteesta www.ranua.fi.